

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ
ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

26.07.2016 № 70 - р/к

Справа № 1/07-56-16

м. Харків

Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання першого відділу досліджень і розслідувань від 14.07.2016 № 284 про попередні висновки у справі № 1/07-56-16 про порушення Хорошівською селищною радою Харківського району Харківської області (надалі – Селищна рада) законодавства про захист економічної конкуренції та матеріали цієї справи,

ВСТАНОВИЛА:

В ході дослідження ринків послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, що перебувають в комунальній власності територіальної громади селища Хорошеве Харківського району Харківської області, на підставі подання першого відділу досліджень і розслідувань від 31.03.2016 № 204 про наявність в діях Селищної ради, ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 17, пунктом 7 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України прийнято розпорядження 01.04.2016 № 73 - рп/к про початок розгляду справи № 1/07-56-16 (надалі – Справа).

Дії Селищної ради полягають у встановленні пунктом 3 Рішення для ТОВ "Комунсервіс-12 ЛО" тарифів на житлово-комунальні послуги, які діяли для КП Хорошівського ТВУЕЖКГ та ПО, чим створило умови для вчинення ТОВ «Комунсервіс-12 ЛО» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій.

В результаті збирання і аналізу доказів, з'ясування дійсних обставин Справи встановлено наступне.

Селищна рада є юридичною особою, ідентифікаційний код – 04396756, місцезнаходження: 62466, Харківська обл., Харківський р-н, с. Хорошеве, вул. Червоноармійська, буд. 33.

Відповідно до витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців основним видом діяльності Селищної ради є державне управління загального характеру (код за КВЕД 84.11).

У розумінні статей 5 та 10 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні"

Селищна рада входить до системи місцевого самоврядування та є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Враховуючи наведене, Селищна рада у розумінні статті 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" є органом влади.

Послугами з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, що перебувають в комунальній власності територіальної громади селища Хорошеве Харківського району Харківської області користуються споживачі (фізичні та юридичні особи), які мешкають та/або розташовані в межах селища Хорошеве Харківського району Харківської області.

Відповідно до статті 7 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг належить визначення виконавця житлово-комунальних послуг (крім послуг з централізованого опалення, послуг з централізованого постачання холодної води, послуг з централізованого постачання гарячої води, послуг з водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) відповідно до цього Закону в порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

Крім цього, відповідно до пункту 1.6 Порядку визначення виконавця житлово-комунальних послуг, затвердженого наказом Держжитлокомунгоспу України від 25.04.2005 № 60, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19.05.2005 за № 541/10821, виконавець житлово-комунальних послуг визначається органами місцевого самоврядування, крім випадків коли власник (власники) житлових будинків бажає (бажають) визначити виконавця житлово-комунальних послуг самостійно.

Рішенням XXXXVI сесії VI скликання Хорошівської селищної ради Харківського району Харківської області від 23.10.2015 "Про затвердження виконавця послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, що перебувають в комунальній власності територіальної громади селища Хорошеве та знаходяться на балансі КП Хорошівського ТВУЕЖКГ та ПО" (надалі – Рішення), з 01.11.2016 ТОВ "Комунсервіс-12 ЛО" визначено виконавцем цих послуг.

ТОВ "Комунсервіс-12 ЛО" є юридичною особою, має самостійний баланс, рахунки в банках, печатку, штампи, бланки зі своєю назвою та інше. Директором ТОВ "Комунсервіс-12ЛО" є Коваленко Анатолій Олександрович. Місцезнаходження: 62414, Харківська обл., Харківський р-н, с. Липці, вул. Леніна, буд. 5, ідентифікаційний код – 38117981.

Відповідно до витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців основним видом діяльності ТОВ "Комунсервіс-12ЛО" є управління нерухомим майном за винагороду або на основі контракту (код за КВЕД 68.32).

Надаючи послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, що перебувають в комунальній власності територіальної громади селища Хорошеве Харківського району Харківської області, у розумінні статті 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції", ТОВ "Комунсервіс-12ЛО" є суб'єктом господарювання.

Адміністративна колегія територіального відділення Рішенням від 26.07.2016 № 69 – р/к постановила, що ТОВ "Комунсервіс-12 ЛО", за результатами діяльності з листопада 2015 року до травня 2016 року та станом на червень 2016 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, що перебувають в комунальній власності територіальної громади селища Хорошеве Харківського району Харківської області.

Після визначення ТОВ "Комунсервіс-12 ЛО" виконавцем послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, що перебувають в комунальній власності територіальної громади селища Хорошеве Харківського району Харківської області, Селищна рада Рішенням

зобов'язала ТОВ "Комунсервіс-12 ЛО" керуватися діючим тарифом на житлово-комунальні послуги, які надавалися попереднім виконавцем, а саме, КП Хорошівським ТВУЕЖКГ та ПО.

Вищезазначені тарифи застосовувались до 11 будинків, що знаходяться на території селища Хорошеве Харківського району Харківської області, розраховувались КП Хорошівським ТВУЕЖКГ та ПО для кожного будинку окремо, що відображено у таблиці № 1.

Таблиця № 1

№ з/п	Адреса будинку	Кількість квартир	Тариф за 1 м ²
1	вул. Фрунзе, буд. 1	16	1,47
2	вул. Фрунзе, буд. 2	16	1,59
3	вул. Фрунзе, буд. 3	16	1,44
4	вул. Фрунзе, буд. 4	16	1,55
5	вул. Фрунзе, буд. 6	16	1,58
6	вул. Фрунзе, буд. 7	16	1,49
7	вул. Фрунзе, буд. 8	16	1,55
8	вул. Фрунзе, буд. 9	16	1,47
9	вул. Фрунзе, буд. 10	16	1,46
10	вул. Леніна, буд. 2-а	8	1,13
11	вул. Леніна, буд. 2-б	10	1,00

Відповідно до пункту 2 статті 14 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" ціни/тарифи на комунальні послуги та послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій формуються і затверджуються центральними органами виконавчої влади, національними комісіями, що здійснюють державне регулювання у відповідних сферах, та органами місцевого самоврядування відповідно до їхніх повноважень, визначених законом.

Відповідно до статті 31 Закону України "Про житлово-комунальні послуги":

- виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів;

- органи місцевого самоврядування встановлюють тарифи на житлово-комунальні послуги в розмірі не нижче економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво (надання);

- у разі встановлення органом місцевого самоврядування тарифів на житлово-комунальні послуги на рівні, що унеможливає отримання прибутку, орган, який їх затвердив, зобов'язаний відшкодувати з відповідного місцевого бюджету виконавцям/виробникам різницю між встановленим розміром цін/тарифів та економічно обґрунтованими витратами на виробництво цих послуг.

Порядок формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 (надалі – Порядок), визначає механізм формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій і поширюється на суб'єктів господарювання всіх форм власності, які надають послуги, суб'єктів господарювання всіх форм власності, що спеціалізуються на виконанні окремих послуг, на умовах субпідрядних договорів з виконавцями, органи місцевого самоврядування, власників, орендарів житлових будинків (гуртожитків), власників (наймачів) квартир (житлових приміщень у гуртожитках), власників нежитлових приміщень у житлових будинках (гуртожитках).

Відповідно до пункту 2 Порядку тарифи (нормативні витрати, пов'язані з утриманням будинків і споруд та прибудинкових територій) розраховуються окремо за кожним будинком залежно від запланованих кількісних показників фактичного надання послуг з урахуванням забезпечення належного санітарно-гігієнічного, протипожежного, технічного стану будинків і споруд та прибудинкових територій з урахуванням типового переліку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій.

При цьому, відповідно до пункту 3 Порядку під час установлення тарифу на послуги необхідно забезпечувати прозорість визначення вартості усіх послуг з розрахунку на один квадратний метр загальної площі квартири, житлового приміщення у гуртожитку та нежитлового приміщення у житловому будинку (гуртожитку).

Крім цього, відповідно до частини четвертої статті 52 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" розмір плати за утримання будинків і споруд та прибудинкових територій встановлюється залежно від капітальності, рівня облаштування та благоустрою.

Застосування ТОВ "Комунсервіс-12ЛО" тарифів на житлово-комунальні послуги, розрахованих КП Хорошівським ТВУЕЖКГ та ПО, є неправомірним, так як вказані тарифи розраховувались для іншого підприємства відповідно до його витрат, пов'язаних з наданням цих послуг. При цьому, кількість таких послуг в обох підприємствах є різною.

Адміністративна колегія територіального відділення Рішенням від 26.07.2016 № 69 – р/к у справі № 1/02-55-16 постановила, що ТОВ "Комунсервіс-12ЛО", застосувавши в період з 01.11.2015 до 01.03.2016 економічно необґрунтовані тарифи на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, що перебувають в комунальній власності територіальної громади селища Хорошеве Харківського району Харківської області.

Статтею 19 Конституції України передбачається, що органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що забороняються дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), що полягають у схиленні суб'єктів господарювання, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю до порушень законодавства про захист економічної конкуренції, створенні умов для вчинення таких порушень чи їх легітимації.

Специфікація зазначених дій полягає в тому, що їхнім необхідним елементом є забезпечення можливості вчинення суб'єктом господарювання протиправних дій. Рішення про вчинення правопорушення приймається суб'єктом господарювання незалежно.

Створення умов для порушень законодавства про захист економічної конкуренції у формі дій має місце у процесі реалізації повноважень з державного регулювання цін (тарифів), коли регулюючий державний орган пропонує суб'єкту господарювання модель встановлення або застосування цін (тарифів), які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Таким чином, Селищна рада, вирішивши пунктом 3 Рішення для ТОВ "Комунсервіс-12 ЛО" використовувати тарифи на житлово-комунальні послуги, які діяли для КП Хорошівського ТВУЕЖКГ та ПО, створила умови для вчинення

ТОВ "Комунсервіс-12 ЛО" порушення законодавства про захист економічної конкуренції, у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій.

Враховуючи наведене, матеріалами та доказами, зібраними в ході розгляду Справи, доведено, що такі дії Селищної ради, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим статтею 17, пунктом 7 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, а саме дії, що полягають у створенні умов для вчинення ТОВ "Комунсервіс-12 ЛО" порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, що перебувають в комунальній власності територіальної громади селища Хорошеве Харківського району Харківської області.

Рішенням Селищної ради від 05.02.2016 "Про затвердження тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій (квартирну плату) за один квадратний метр загальної площі квартири, які надаються ТОВ "Комунсервіс-12 ЛО"" затверджені інші тарифи на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, що надає ТОВ "Комунсервіс-12 ЛО", які введені в дію з 01.03.2016.

Отже, порушення ТОВ "Комунсервіс-12 ЛО" припинено.

Доказами, які підтверджують вчинення Селищною радою порушення законодавства про захист економічної конкуренції є документи, що містяться в матеріалах Справи.

На подання про попередні висновки Селищна рада жодних заперечень чи зауважень не надала.

Враховуючи вищенаведене, керуючись статтями, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48, 50, 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, зі змінами, пунктами 29, 31, 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету від 19.09.1994 № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р), зі змінами, адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Визнати, що Хорошівська селищна рада Харківського району Харківської області (ідентифікаційний код - 04396756), вирішивши пунктом 3 Рішення для ТОВ "Комунсервіс-12 ЛО" використовувати тарифи на житлово-комунальні послуги, які діяли для КП Хорошівського ТВУЕЖКГ та ПО, вчинила порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим статтею 17, пунктом 7 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, а саме, створенні умов для вчинення Товариством з обмеженою відповідальністю «Комунсервіс-12 ЛО» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, а саме, застосуванні в період з 01.11.2015 до 01.03.2016 економічно необґрунтованих тарифів на надання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, що перебувають в

комунальній власності територіальної громади селища Хорошеве Харківського району Харківської області.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Н.В. Фастова